

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 14 maja 2020 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – Prawo do informacji w postępowaniu karnym – Dyrektywa 2012/13/UE – Artykuł 6 – Prawo do informacji dotyczących oskarżenia – Postępowanie karne o prowadzenie pojazdu bez prawa jazdy – Zakaz prowadzenia pojazdów wynikający z wcześniejszego wyroku nakazowego, o którym zainteresowany nie wiedział – Doręczenie tego wyroku nakazowego zainteresowanemu wyłącznie poprzez obligatoryjnego pełnomocnika – Uzyskanie powagi rzeczy osądzonej – Ewentualne niedbalstwo ze strony zainteresowanego

W sprawie C-615/18

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Amtsgericht Kehl (sąd rejonowy w Kehl, Niemcy) postanowieniem z dnia 24 września 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 28 września 2018 r., w postępowaniu karnym przeciwko:

UY,

przy udziale:

Staatsanwaltschaft Offenburg,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan, prezes izby, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič i C. Lycourgos (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: D. Dittert, kierownik wydziału,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 16 października 2019 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu rządu niemieckiego – M. Hellmann, T. Henze oraz A. Berg, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – S. Grünheid, R. Troosters oraz B.-R. Killmann, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niemiecki.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2020 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz.U. 2012, L 142, s. 1) oraz art. 21, 45, 49 i 56 TFUE.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania karnego prowadzonego przeciwko UY w Niemczech o prowadzenie pojazdu, wskutek niedbalstwa, bez prawa jazdy.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 14, 27 i 41 dyrektywy 2012/13 przewidują:
„(14) Niniejsza dyrektywa dotyczy środka B [środka dotyczącego prawa do informacji o prawach i zarzutach] z harmonogramu działań [mających na celu wzmocnienie praw procesowych osób podejrzanych lub oskarżonych w postępowaniu karnym]. Ustanawia ona – z myślą o zwiększeniu wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi – wspólne normy minimalne, które mają być stosowane w odniesieniu do informowania osób podejrzanych i oskarżonych o popełnienie przestępstwa o prawach i o zarzutach. Niniejsza dyrektywa opiera się na prawach określonych w [Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej], a w szczególności jej art. 6, 47 i 48, oraz na art. 5 i 6 [europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r.], zgodnie z wykładnią Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W niniejszej dyrektywie użyto terminu »oskarżenie« w celu opisanego tego samego pojęcia, które opisuje termin »oskarżenie« użyty w art. 6 ust. 1 [rzeczonej konwencji].

[...]
(27) Osobom oskarżonym o popełnienie przestępstwa należy udzielić wszelkich informacji dotyczących oskarżenia niezbędnych do umożliwienia im przygotowania swojej obrony oraz do zagwarantowania rzetelności postępowania.

[...]
(41) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w [karcie praw podstawowych]. W szczególności niniejsza dyrektywa ma na celu promowanie prawa do wolności, prawa do rzetelnego procesu sądowego oraz prawa do obrony. Należy ją zatem odpowiednio wdrożyć”.
- 4 Artykuł 6 dyrektywy 2012/13, zatytułowany „Prawo do informacji dotyczących oskarżenia”, stanowi:
„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osobom podejrzanym lub oskarżonym udzielono informacji o czynie zabronionym, o którego popełnienie są one podejrzane lub oskarżone. Informacje te przekazuje się niezwłocznie i są one na tyle szczegółowe, na ile jest to konieczne do zagwarantowania rzetelności postępowania oraz skutecznego wykonywania prawa do obrony.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby podejrzane lub oskarżone, które zostały zatrzymane lub aresztowane, otrzymały informacje o powodach ich zatrzymania lub aresztowania, w tym o czynie zabronionym, o którego popełnienie są podejrzane lub oskarżone.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby najpóźniej w chwili przekazania podstawy oskarżenia do oceny sądu przedstawiono szczegółowe informacje na temat oskarżenia, w tym rodzaju przestępstwa i jego kwalifikacji prawnej, jak również charakteru udziału osoby oskarżonej.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby podejrzane lub oskarżone były niezwłocznie informowane o wszelkich zmianach w informacjach podanych zgodnie z niniejszym artykułem, w przypadku gdy jest to konieczne do zagwarantowania rzetelności postępowania”.

Prawo niemieckie

- 5 Paragraf 44 Strafgesetzbuch (kodeksu karnego, zwanego dalej „StGB”) w wersji mającej zastosowanie w stanie faktycznym sprawy w postępowaniu głównym, zatytułowany „Zakaz prowadzenia pojazdów”, stanowi:

„1) Jeżeli dana osoba została skazana na karę pozbawienia wolności lub grzywnę za przestępstwo, które popełniła w związku z prowadzeniem pojazdu silnikowego lub naruszeniem obowiązków kierowcy pojazdu silnikowego, sąd może zakazać jej prowadzenia wszelkiego lub określonego rodzaju pojazdów silnikowych na drogach publicznych przez okres od jednego do trzech miesięcy. Zakaz prowadzenia pojazdów nakłada się zazwyczaj w przypadku skazania na podstawie § 315c ust. 1 pkt 1 lit. a), § 315c ust. 3 lub § 316, jeżeli nie zatrzymano prawa jazdy zgodnie z § 69.

2) Zakaz prowadzenia pojazdów zaczyna obowiązywać z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia. W trakcie obowiązywania zakazu krajowe i międzynarodowe prawa jazdy są przechowywane przez organ niemiecki. To samo dotyczy sytuacji, gdy prawo jazdy zostało wydane przez organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, pod warunkiem że jego właściciel ma zwykle miejsce zamieszkania w Niemczech. W innych zagranicznych prawach jazdy umieszcza się adnotację o zakazie prowadzenia pojazdów.

3) Jeżeli prawo jazdy powinno być przechowywane przez oficjalne służby lub jeżeli adnotacja o zakazie prowadzenia pojazdów powinna być umieszczona w zagranicznym prawie jazdy, okres zakazu oblicza się dopiero od dnia, w którym nastąpił. Okres zakazu nie obejmuje okresu, w którym podejrzany przebywał w areszcie na zarządzenie organów”.

- 6 Paragraf 44 Strafprozessordnung (kodeksu postępowania karnego, zwanego dalej „StPO”) przewiduje:

„Jeżeli ktoś bez swojej winy nie dotrzymał terminu, może wnieść wniosek o przywrócenie terminu. Uchybienie terminowi na wniesienie środka prawnego uznaje się za niezawinione w przypadku braku pouczenia przewidzianego w § 35a zdania pierwsze i drugie, § 319 ust. 2 zdanie trzecie lub § 346 ust. 2 zdanie trzecie”.

- 7 Paragraf 45 StPO stanowi:

„1) Wniosek o przywrócenie terminu składa się w terminie tygodnia od daty ustania przeszkody, z powodu której nie dotrzymano terminu, do sądu, w którym czynność miała być dokonana w terminie. W celu dotrzymania terminu wystarczy, aby wniosek został złożony w terminie w sądzie, który go rozpatruje.

2) Okoliczności uzasadniające wniosek należy uprawdopodobnić w chwili jego złożenia lub w postępowaniu w jego przedmiocie. Zaniechanej czynności dokonuje się następnie w terminie przewidzianym na złożenie wniosku. Jeżeli ma to miejsce, termin można przywrócić również pomimo niezłożenia wniosku”.

8 Paragraf 132 StPO stanowi:

„1) Jeżeli podejrzany, w przypadku którego zebrane dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa, nie ma miejsca zamieszkania lub pobytu na obszarze obowiązywania niniejszej ustawy, a przesłanki do zastosowania tymczasowego aresztowania nie są spełnione, sąd w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania może zobowiązać podejrzanego do:

1. złożenia odpowiedniego zabezpieczenia na poczet kary grzywny, której orzeczenia należy oczekiwać, oraz na poczet kosztów postępowania, a także

2. umocowania osoby zamieszkującej w okręgu właściwego sądu do odbioru korespondencji sądowej.

Paragraf 116a ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2) Wyrok nakazowy może zostać wydany wyłącznie przez sąd, a w wypadkach niecierpiących zwłoki – przez prokuraturę lub jej organy pomocnicze (§ 152 Gerichtsverfassungsgesetz [(ustawy o ustroju sądów)]).

3) Jeżeli podejrzany nie zastosuje się do zarządzenia, można skonfiskować środki transportu lub inne rzeczy, które podejrzany posiada ze sobą i które stanowią jego własność. Paragrafy 94 i 98 stosuje się odpowiednio”.

9 Paragraf 407 StPO stanowi:

„1) W postępowaniu przed sądem karnym oraz w postępowaniu w ramach właściwości sądu ławniczego w przypadku występku na pisemny wniosek prokuratury skutki prawne czynu można orzec w formie pisemnego wyroku nakazowego bez przeprowadzania rozprawy głównej. Prokuratura składa taki wniosek, jeżeli uznaje, że przeprowadzenie rozprawy głównej nie jest konieczne w świetle wyniku postępowania przygotowawczego. We wniosku należy zaproponować określone skutki prawne. Poprzez złożenie wniosku wnosi się publiczny akt oskarżenia.

[...]

3) Uprzednie wysłuchanie oskarżonego przez sąd (§ 33 ust. 3) nie jest konieczne”.

10 Zgodnie z § 410 StPO:

„1) Oskarżonemu przysługuje prawo do wniesienia sprzeciwu do sądu, który wydał wyrok nakazowy, na piśmie lub do protokołu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia tego wyroku. Paragrafy 297–300 i § 302 ust. 1 zdanie pierwsze, § 302 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2) Sprzeciw może zostać ograniczony do określonych zarzutów.

3) Jeżeli nie został wniesiony w terminie sprzeciw od wyroku nakazowego, jest on równoważny z prawomocnym wyrokiem”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 11 UY jest zawodowym kierowcą pojazdów ciężarowych. Jest on obywatelem polskim mającym stałe miejsce zamieszkania w Polsce.
- 12 Wyrokiem nakazowym z dnia 21 sierpnia 2017 r. Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sąd rejonowy w Garmisch-Partenkirchen, Niemcy) wymierzył UY karę grzywny oraz orzekł wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów na okres trzech miesięcy za popełnione w dniu 11 lipca 2017 r. przestępstwo ucieczki z miejsca wypadku.
- 13 W dniu 30 sierpnia 2017 r. ten wyrok nakazowy, wraz z tłumaczeniem na język polski, został doręczony pełnomocnikowi UY. Na podstawie § 132 StPO oraz na zarządzenie prokuratora UY udzielił bowiem pełnomocnictwa do doręczeń. Pełnomocnik UY, pracownik Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sądu rejonowego w Garmisch-Partenkirchen), został mu wskazany przez policję.
- 14 Z postanowienia odsyłającego wynika, że formularz udzielenia pełnomocnictwa, zredagowany w języku niemieckim i przetłumaczony UY telefonicznie przez jego krewnego, zawierał nazwisko i adres służbowy pełnomocnika, jak również pouczenie, że bieg terminów ustawowych rozpocznie się od dnia doręczenia przysłanego orzeczenia karnego pełnomocnikowi. Formularz ten nie zawierał natomiast żadnego pouczenia co do prawnych i faktycznych skutków pełnomocnictwa, w tym w szczególności co do jakiegokolwiek obowiązku zasięgania przez zainteresowanego informacji u jego pełnomocnika. UY otrzymał odpis pełnomocnictwa w języku niemieckim.
- 15 Pełnomocnik wysłał wyrok nakazowy na znany adres UY w Polsce zwykłą przesyłką pocztową, bez możliwości ustalenia, czy przesyłka do niego dotarła.
- 16 Od wyroku nakazowego nie wniesiono sprzeciwu, w związku z czym z dniem 14 września 2017 r. stał się on prawomocny.
- 17 W dniu 14 grudnia 2017 r. UY został zatrzymany przez niemiecką policję, gdy kierował pojazdem ciężarowym na terenie gminy Kehl (Niemcy).
- 18 Po tym zatrzymaniu prokuratura w Offenburgu (Niemcy) wystąpiła do Amtsgericht Kehl (sądu rejonowego w Kehl, Niemcy) z żądaniem skazania UY za prowadzenie, w wyniku niedbalstwa, pojazdu ciężarowego na terytorium Niemiec, mimo że mógł on i powinien był wiedzieć, że został wobec niego orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów na tym terytorium.
- 19 Sąd odsyłający wychodzi z założenia, że w dniu zatrzymania UY przez policję, to jest w dniu 14 grudnia 2017 r., nie wiedział on wyroku nakazowym wydanym przez Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sąd rejonowy w Garmisch-Partenkirchen), a w konsekwencji – o orzeczonym wobec niego zakazie prowadzenia pojazdów.
- 20 Sąd odsyłający wskazuje, że na podstawie § 44 ust. 2 StGB zakaz prowadzenia pojazdów staje się skuteczny z chwilą uzyskania przez wyrok powagi rzeczy osądzonej, oraz uściśla w tej kwestii, że wyrok nakazowy jest równoważny z wyrokiem mającym powagę rzeczy osądzonej, pod warunkiem że w terminie dwóch tygodni od doręczenia wyroku nakazowego nie został wniesiony sprzeciw. Doręczenia można dokonać do rąk pełnomocnika wyznaczonego przez zainteresowanego.
- 21 Sąd ten podkreślił również, że w prawie niemieckim okoliczność, że – jak w niniejszej sprawie – osobę pełnomocnika wskazuje policja oraz że formularz udzielenia pełnomocnictwa nie zawiera ani informacji o możliwości kontaktowania się z pełnomocnikiem telefonicznie, ani pouczenia o obowiązku zasięgania przez zainteresowanego informacji u pełnomocnika, co do zasady nie stoi na przeszkodzie skuteczności

pełnomocnictwa. Dotyczy to również okoliczności, że formularz jest zredagowany w języku niemieckim, pod warunkiem że, w sytuacji gdy zainteresowany nie włada tym językiem, treść tego formularza zostanie mu wyjaśniona ustnie.

- 22 Ponadto, zdaniem sądu odsyłającego, oskarżonemu, który wiedział o istnieniu postępowania karnego wobec niego, można zarzucić niedbalstwo, jeżeli nie stara się uzyskać u swego pełnomocnika konkretnych informacji o zakończeniu tego postępowania. W takim wypadku osoba ta nie może powoływać się na okoliczność, że dokumenty przesłane jej przez pełnomocnika do niej nie dotarły.
- 23 Sąd odsyłający ma jednak wątpliwości co do zgodności powagi rzeczy osądzonej, którą zgodnie z prawem niemieckim należy uznać w przypadku wyroku nakazowego Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sądu rejonowego w Garmisch-Partenkirchen), z dyrektywą 2012/13 w świetle jej wykładni dokonanej przez Trybunał w wyrokach: z dnia 15 października 2015 r., Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), i z dnia 22 marca 2017 r., Tranca i in. (C-124/16, C-188/16 i C-213/16, EU:C:2017:228), a także z art. 21, 45, 49 i 56 TFUE. Jak wskazuje sąd odsyłający, z wyroków tych wynika, że co do zasady oskarżony nie powinien, w wyniku zobowiązania go do ustanowienia pełnomocnika do celów doręczenia mu dotyczącego go wyroku nakazowego, ponosić żadnych negatywnych skutków tylko z tego powodu, że jego miejsce zamieszkania znajduje się nie w Niemczech, lecz w innym państwie członkowskim. Tymczasem, zdaniem tego sądu, w niniejszej sprawie UY doświadcza takich negatywnych skutków, których nie można skompensować.
- 24 W opinii tego sądu bowiem skoro doręczenie wyroku nakazowego jest dokonywane za pośrednictwem pełnomocnika, jest prawdopodobne, że osoba, której ten wyrok nakazowy dotyczy i która ma miejsce zamieszkania za granicą, nie dowie się o nim lub dowie się o nim dużo później, niż gdyby mieszkała w Niemczech.
- 25 W tej kwestii sąd odsyłający wskazuje, że wyroki nakazowe mogą być oczywiście doręczane w Niemczech w drodze polecenia doręczenia drogą pocztową i że w takim wypadku osobiste wydanie wyroku nakazowego adresatowi nie jest konieczne, gdyż doręczenie może nastąpić w jego miejscu zamieszkania do rąk dorosłego członka rodziny, osoby zatrudnionej w rodzinie lub dorosłego domownika, poprzez złożenie rzeczzonego wyroku nakazowego w skrzynce na listy adresata lub poprzez awizowanie, pod warunkiem sporządzenia urzędowego potwierdzenia stanowiącego dowód doręczenia. Zdaniem sądu odsyłającego rygory, którymi jest obwarowana ta procedura, a których dochowanie jest badane przez sąd z urzędu, jak również bliskość geograficzna i osobista miejsca doręczenia i rzeczywistego odbiorcy względem zainteresowanego pozwalają jednak co do zasady zapewnić, że w razie najmniejszej wątpliwości co do prawidłowości doręczenia zostanie ono uznane za bezskuteczne.
- 26 Przeciwnie, jeżeli wyrok nakazowy zostanie doręczony pełnomocnikowi oskarżonego, ten ostatni co do zasady nie będzie miał wpływu na sposób przekazania mu tego wyroku nakazowego, nawet jeżeli pełnomocnik jest pracownikiem sądu. Pełnomocnik ten nie ma ustawowego obowiązku przekazania rzeczzonego wyroku nakazowego w sposób gwarantujący, że rzeczywiście zostanie on dostarczony oskarżonemu, na przykład przesyłką poleconą. Przekazanie wyroku nakazowego za granicę może ponadto trwać dużo dłużej i większe jest ryzyko zagubienia pisma.
- 27 Zdaniem sądu odsyłającego niedogodności tych nie kompensuje w prawie niemieckim przewidziana w § 44 StPO procedura przywrócenia terminu, która pozwala, pod warunkiem zaistnienia określonych przesłanek, na uchylenie powagi rzeczy osądzonej wyroku nakazowego i przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu przeciwko niemu.

- 28 W tej kwestii wskazuje on, po pierwsze, że w celu retroaktywnego wyeliminowania powagi rzeczy osądzonej wyroku nakazowego, który dotyczy zainteresowanego, powinien on – nawet jeżeli nie kwestionuje przestępstwa i wynikających z niego skutków prawnych – złożyć uzasadniony wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu przeciwko wyrokowi nakazowemu, a po uzyskaniu przywrócenia terminu – cofnąć sprzeciw.
- 29 Po drugie, sąd odsyłający podkreśla, że wniosek o przywrócenie terminu powinien zostać złożony w terminie miesiąca po ustaniu przeszkody, z której powodu zainteresowany nie dotrzymał wiążącego go terminu procesowego.
- 30 Po trzecie, sąd ten zauważa, że zainteresowany powinien wykazać, że nie ponosi odpowiedzialności za niedotrzymanie terminu. W tej kwestii nie może on ograniczyć się do twierdzenia, że nie wiedział o doręczeniu dotyczącego go wyroku nakazowego pełnomocnikowi, gdyż od zainteresowanego oczekuje się, że jak najszybciej zasięgnie u pełnomocnika informacji o ewentualnym istnieniu adresowanych do niego pism, a trudności językowe mogące wystąpić w komunikowaniu się z pełnomocnikiem nie muszą być brane pod uwagę. Ponadto przywrócenie terminu może nastąpić z urzędu jedynie w sytuacji, gdy z akt sprawy wyraźnie wynika, że niedochowanie terminu nie jest zawinione.
- 31 Po czwarte, sąd ten wskazuje również, że wniosek o przywrócenie terminu nie ma skutku zawieszającego.
- 32 W tych okolicznościach sąd odsyłający uważa, że powinien móc przyjąć, mimo jego prawa krajowego, że wyrok nakazowy wydany przez Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sąd rejonowy w Garmisch-Partenkirchen) przeciwko UY uzyskał powagę rzeczy osądzonej dopiero z upływem dwóch tygodni od dnia, w którym UY rzeczywiście się o nim dowiedział, to jest w dniu późniejszym niż dzień jego zatrzymania za prowadzenie pojazdu bez prawa jazdy wskutek niedbalstwa.
- 33 Subsydiarnie sąd odsyłający twierdzi, że w celu uniknięcia nieuzasadnionego odmiennego traktowania UY wyłącznie z powodu jego miejsca zamieszkania w Polsce konieczne jest nienakładanie na niego jakiegokolwiek obowiązku staranności – którego naruszenie uzasadnia oskarżenie go przed tym sądem – w odniesieniu do powzięcia informacji o adresowanych do niego dokumentach mających znaczenie dla procedury, który wykracza poza obowiązki, jakie ciążyłyby na nim, gdyby wyrok nakazowy został mu doręczony w Niemczech poprzez zwykłe polecenie doręczenia.
- 34 W tych okolicznościach Amtsgericht Kehl (sąd rejonowy w Kehl) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy prawo Unii Europejskiej, a w szczególności dyrektywę 2012/13 oraz art. 21, 45, 49, 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi ono na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które pozwala na to, aby w toku postępowania karnego, tylko dlatego, że podejrzany ma miejsce zamieszkania nie w danym, lecz w innym państwie członkowskim, żądać od podejrzanego ustanowienia pełnomocnika do doręczeń celem doręczenia mu wyroku nakazowego z tym skutkiem, że wyrok nakazowy może stać się prawomocny, a tym samym spełniona jest przesłanka karalności późniejszego działania podejrzanego (prawomocność skazania jako znamię czynu zabronionego) – nawet jeżeli podejrzany faktycznie nie wiedział o wydaniu wyroku nakazowego, zaś faktyczne uzyskanie przez podejrzanego wiedzy o wydaniu wyroku nakazowego nie jest zagwarantowane w porównywalnym stopniu, jak miałoby to miejsce w przypadku doręczenia wyroku nakazowego, gdyby oskarżony posiadał miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim?
- 2) W przypadku udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze: Czy prawo [Unii], a w szczególności dyrektywę 2012/13 oraz art. 21, 45, 49, 56 TFUE, należy interpretować w ten sposób, że stoi ono na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które pozwala na to, aby w toku postępowania karnego, tylko dlatego, że podejrzany ma miejsce zamieszkania nie

w danym państwie członkowskim, lecz w innym państwie członkowskim, żądać od podejrzanego ustanowienia pełnomocnika do doręczeń celem doręczenia mu wyroku nakazowego z tym skutkiem, że wyrok nakazowy może stać się prawomocny, a tym samym spełniona jest przesłanka karalności późniejszego działania podejrzanego (prawomocność skazania jako znamię czynu zabronionego), zaś w toku ścigania tego przestępstwa na podejrzanego z subiektywnego punktu widzenia nałożone są dalej idące obowiązki polegające na obowiązku troszczenia się o to, aby uzyskać faktycznie wiedzę o wyroku nakazowym, niż miałyby to miejsce, gdyby oskarżony posiadał miejsce zamieszkania w danym państwie członkowskim, a co umożliwiła prowadzenie przeciwko podejrzanemu postępowania karnego w przedmiocie nieumyślnego przestępstwa?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 35 Poprzez swe dwa pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 21, 45, 49 i 56 TFUE, jak również art. 6 dyrektywy 2012/13 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, na podstawie którego osoba mająca miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim naraża się na sankcję karną, jeżeli nie przestrzega wyroku nakazowego skazującego ją na karę zakazu prowadzenia pojazdów od dnia uzyskania przez ten wyrok nakazowy powagi rzeczy osądzonej, podczas gdy, po pierwsze, termin dwóch tygodni dni na wniesienie sprzeciwu od tego wyroku nakazowego rozpoczyna bieg od dnia jego doręczenia nie zainteresowanej osobie, lecz jej pełnomocnikowi, oraz, po drugie, gdy osoba ta nie wiedziała o istnieniu takiego wyroku nakazowego w dniu, w którym naruszyła wynikający z niego zakaz prowadzenia pojazdów.
- 36 Tytułem wstępu należy, po pierwsze, wskazać, że Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sąd rejonowy w Garmisch-Partenkirchen) wyrokiem nakazowym wydanym na podstawie § 407 StPO orzekł wobec UY czasowy zakaz prowadzenia pojazdów.
- 37 Jak Trybunał miał już sposobność zauważyć, procedura wydawania takiego wyroku nakazowego jest uproszczona i nie przewiduje rozprawy lub postępowania kontradyktoryjnego. Wyrok nakazowy, wydawany przez sędziego na wniosek prokuratury w odniesieniu do drobnych przestępstw, ma charakter tymczasowy. Zgodnie z § 410 StPO wyrok nakazowy staje się prawomocny z upływem terminu dwóch tygodni od jego doręczenia, w stosownym wypadku pełnomocnikom zainteresowanego, chyba że przed upływem tego terminu wniesie on sprzeciw od rzeczonego wyroku nakazowego (zob. podobnie wyrok z dnia 15 października 2015 r., Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, pkt 20).
- 38 W szczególnym wypadku, gdy zainteresowany nie ma miejsca zamieszkania lub stałego pobytu na terytorium Niemiec, na podstawie § 132 ust. 1 StPO można mu nakazać wyznaczenie pełnomocnika, któremu wyrok nakazowy dotyczący zainteresowanego zostanie doręczony; takie doręczenie rozpoczyna wówczas bieg terminu do wniesienia sprzeciwu.
- 39 Na podstawie § 44 ust. 2 StGB zakaz prowadzenia pojazdów orzeczony takim wyrokiem nakazowym staje się skuteczny od dnia uprawomocnienia się tego wyroku nakazowego.
- 40 Po drugie, należy zauważyć, że sprawa w postępowaniu głównym dotyczy nowego postępowania karnego wszczętego przeciwko UY o prowadzenie pojazdu, wskutek niedbalstwa, bez prawa jazdy. Z postanowienia odsyłającego wynika, że strona przedmiotowa tego przestępstwa polega na nieprzestrzeganiu zakazu prowadzenia pojazdów orzeczonego wyrokiem nakazowym, który uzyskał powagę rzeczy osądzonej, a znamieniem strony podmiotowej jest niedbalstwo zainteresowanego.
- 41 W niniejszej sprawie, jeżeli chodzi przede wszystkim o stronę przedmiotową przestępstwa, o które oskarżono UY przed sądem odsyłającym, sąd ten wskazuje, że UY został zatrzymany na terytorium Niemiec za kierownicą pojazdu ciężarowego w dniu 14 grudnia 2017 r., to jest gdy pierwszy skazujący

go wyrok wydany przez przez Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sąd rejonowy w Garmisch-Partenkirchen) był już prawomocny, jako że UY nie wniósł od tego wyroku nakazowego sprzeciwu w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia go jego pełnomocnikowi.

- 42 Następnie sąd odsyłający uściśla, w odniesieniu do strony podmiotowej przestępstwa, o które przed tym sądem oskarżono UY, że jego pełnomocnik, pracownik Amtsgericht Garmisch-Partenkirchen (sądu rejonowego w Garmisch-Partenkirchen), wysłał dotyczący zainteresowanego wyrok nakazowy zwykłą przesyłką pocztową na jego znany adres w Polsce. Sąd odsyłający, uważając, że nie można udowodnić, że przesyłka ta rzeczywiście dotarła do UY, wychodzi z założenia, że UY rzeczywiście dowiedział się o rzeczonym wyroku nakazowym dopiero w chwili zatrzymania go przez policję w dniu 14 grudnia 2017 r.
- 43 W świetle tych uściśleń należy w pierwszej kolejności zbadać, czy art. 6 dyrektywy 2012/13 stoi na przeszkodzie temu, żeby dwutygodniowy termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku nakazowego takiego jak w sprawie w postępowaniu głównym rozpoczął bieg od doręczenia go pełnomocnikowi osoby, której ten wyrok nakazowy dotyczy.
- 44 W tej kwestii należy po pierwsze podkreślić, że ten art. 6 ustala szczególne zasady dotyczące prawa każdego podejrzanego lub oskarżonego do uzyskania informacji o czynie zabronionym, o którego popełnianie jest podejrzany lub oskarżony – niezwłocznie i w sposób na tyle szczegółowy, na ile jest to konieczne do zagwarantowania rzetelności postępowania oraz skutecznego wykonywania prawa do obrony. Artykuł 6 ust. 3 przewiduje ponadto, że państwa członkowskie zapewniają, aby szczegółowe informacje na temat oskarżenia zostały przedstawione najpóźniej w chwili, gdy zostaje ono przekazane do rozpoznania sądowi.
- 45 Z pewnością z powodu skróconego i uproszczonego charakteru procedury zakończonej wydaniem wyroku nakazowego w postępowaniu głównym doręczenie takiego wyroku nakazowego następuje dopiero po rozstrzygnięciu przez sąd kwestii zasadności oskarżenia.
- 46 Trybunał wskazał jednak, że w wyroku nakazowym tego rodzaju sąd orzeka jedynie w sposób tymczasowy oraz że jego doręczenie stanowi dla zainteresowanego pierwszą okazję do powzięcia informacji o wniesionym przeciwko niemu oskarżeniu, co potwierdza fakt, że osoba ta jest uprawniona nie do zaskarżenia tego wyroku nakazowego przed innym sądem, lecz do wniesienia sprzeciwu umożliwiającemu mu skorzystanie ze zwykłego postępowania kontradiktoryjnego, w trakcie którego może w pełni wykonywać prawo do obrony, zanim sąd ponownie wypowie się co do zasadności oskarżenia (zob. podobnie wyrok z dnia 15 października 2015 r., Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, pkt 60).
- 47 W konsekwencji doręczenie takiego wyroku nakazowego należy zgodnie z art. 6 dyrektywy 2012/13 uważać za formę powiadomienia o oskarżeniu wniesionym przeciwko oskarżonemu, w związku z czym powinno ono spełniać wymogi określone w tym artykule (zob. podobnie wyrok z dnia 15 października 2015 r., Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, pkt 61).
- 48 Po drugie, Trybunał stwierdził również, że dyrektywa 2012/13 nie reguluje szczegółowych zasad przekazywania oskarżonemu informacji dotyczących oskarżenia, o których mowa w jej art. 6, oraz że artykuł ten nie stoi zatem co do zasady na przeszkodzie temu, by w trakcie postępowania karnego oskarżony, który nie miejsca zamieszkania w danym państwie członkowskim, był zobowiązany do wyznaczenia pełnomocnika do celów doręczenia wyroku nakazowego takiego jak ten, którego dotyczy sprawa w postępowaniu głównym (zob. podobnie wyrok z dnia 15 października 2015 r., Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, pkt 62, 68).
- 49 Jednak z orzecznictwa Trybunału wynika również, że szczegółowe zasady przekazywania informacji o oskarżeniu określone w prawie państw członkowskich nie mogą zagrozić celowi art. 6 dyrektywy 2012/13, polegającemu – jak wynika również z motywu 27 owej dyrektywy – na umożliwieniu

- osobom podejrzanym lub oskarżonym o popełnienie przestępstwa przygotowania obrony oraz na zagwarantowaniu rzetelności postępowania (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 października 2015 r., Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, pkt 63; a także z dnia 22 marca 2017 r., Tranca i in., C-124/16, C-188/16 i C-213/16, EU:C:2017:228, pkt 38).
- 50 Tymczasem taki cel, jak i konieczność unikania jakiegokolwiek nierównego traktowania pomiędzy z jednej strony osobami posiadającymi miejsce zamieszkania podlegające zakresowi stosowania danej ustawy krajowej, a z drugiej strony osobami, których miejsce zamieszkania temu zakresowi nie podlega i które jako jedyne są zobowiązane do ustanowienia pełnomocnika do doręczeń orzeczeń sądowych, wymaga, by oskarżony mógł w całości wykorzystać termin dwóch tygodni przyznany w prawie krajowym w celu wniesienia sprzeciwu od wyroku nakazowego takiego jak ten, którego dotyczy sprawa w postępowaniu głównym (zob. podobnie wyroki: z dnia 15 października 2015 r., Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, pkt 65; a także z dnia 22 marca 2017 r., Tranca i in., C-124/16, C-188/16 i C-213/16, EU:C:2017:228, pkt 40).
- 51 Tak więc od chwili gdy osoba oskarżona rzeczywiście dowiedziała się o wydaniu wobec niej tego rodzaju wyroku nakazowego, jej sytuacja powinna zostać zrównana z sytuacją, w której ta osoba znalazłaby się, gdyby ów wyrok nakazowy został jej doręczony osobiście, a w szczególności powinna ona dysponować pełnym terminem do wniesienia sprzeciwu (zob. podobnie wyrok z dnia 22 marca 2017 r., Tranca i in., C-124/16, C-188/16 i C-213/16, EU:C:2017:228, pkt 47).
- 52 W tej kwestii należy zauważyć, że o ile prawdą jest, że wyrok nakazowy taki jak ten, którego dotyczy sprawa w postępowaniu głównym, staje się prawomocny, jeżeli oskarżony nie wniósł od niego sprzeciwu w terminie dwóch tygodni od doręczenia tego wyroku nakazowego jego pełnomocnikowi, a nie od rzeczywistego powzięcia przez oskarżonego wiadomości o rzeczonym wyroku nakazowym, o tyle prawdą jest również, że – jak wskazuje sąd odsyłający – paragrafy 44 i 45 StPO przewidują procedurę przywrócenia terminu, umożliwiającą uchylenie powagi rzeczy osądzonej wyroku nakazowego oraz wniesienie od niego sprzeciwu mimo upływu pierwotnego terminu do jego wniesienia.
- 53 W tych okolicznościach należy zbadać, po trzecie, czy przewidziana w prawie krajowym procedura przywrócenia terminu oraz przesłanki, od których spełnienia prawo to uzależnia przeprowadzenie tej procedury, są zgodne z wymogami określonymi w art. 6 dyrektywy 2012/13, a w szczególności czy faktycznie umożliwiają one zainteresowanemu skorzystanie z terminu dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od dotyczącego go wyroku nakazowego, licząc od chwili, gdy rzeczywiście się o nim dowiedział.
- 54 W tej kwestii należy przede wszystkim podkreślić, że w świetle informacji zawartych w postanowieniu odsyłającym oraz w świetle rozprawy przed Trybunałem nie jest wykluczone, że w sytuacji takiej jak w sprawie w postępowaniu głównym właściwe prawo krajowe sprawia, że oskarżony powinien wnieść sprzeciw w terminie tygodnia od chwili, gdy rzeczywiście dowiedział się o rzeczonym wyroku nakazowym. Wydaje się bowiem, że § 45 StPO można interpretować w ten sposób, że sprzeciw należy wnieść w terminie tygodnia, przewidzianym w tym przepisie do złożenia wniosku o przywrócenie terminu.
- 55 Tego rodzaju obowiązek, przy założeniu jego wykazania, byłby sprzeczny z art. 6 dyrektywy 2012/13, ponieważ skutkowałby skróceniem o połowę terminu do wniesienia sprzeciwu, który – jak wyjaśniono w pkt 50 i 51 niniejszego wyroku – powinien przysługiwać oskarżonemu od chwili, gdy rzeczywiście dowiedział się o dotyczącym go wyroku nakazowym.
- 56 Należy jeszcze wskazać, że według sądu odsyłającego oskarżony może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu tylko wtedy, gdy jest w stanie udowodnić, że jak najszybciej zasięgnął u pełnomocnika informacji o istnieniu nakazu karnego w swojej sprawie.

- 57 Taki obowiązek jest zaś niezgodny z wymogami wynikającymi z art. 6 dyrektywy 2012/13. Jak bowiem zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 61 opinii, zarówno z brzmienia tego przepisu, jak i z ogólnej systematyki oraz celu dyrektywy wynika, że obowiązek poinformowania osoby podejrzanej lub oskarżonej o zarzucanych jej czynach spoczywa na organach państw członkowskich i że nie można od tych osób oczekiwać, że będą jak najszybciej dowiadywać się o tym, co ewentualnie dzieje się w ich sprawie karnej.
- 58 Wreszcie sąd odsyłający wskazuje, że wniosek o przywrócenie terminu nie ma skutku zawieszającego.
- 59 Tymczasem w zakresie, w jakim z § 44 ust. 2 StGB wydaje się wynikać, że dopóki nie upłynie termin do wniesienia sprzeciwu, dopóty zakaz prowadzenia pojazdów orzeczony wyrokiem nakazowym takim jak ten, którego dotyczy sprawa w postępowaniu głównym, nie wywołuje skutków, co powinien jednak ustalić sąd odsyłający, z rozważań przedstawionych w pkt 51 niniejszego wyroku wynika, że zgodnie z art. 6 dyrektywy 2012/13 ten zakaz prowadzenia pojazdów powinien być zawieszony przez okres dwutygodniowego terminu liczonego od chwili, gdy zainteresowany rzeczywiście dowiedział się o wyroku nakazowym, którym został skazany, w którym to terminie powinien mieć możliwość wniesienia sprzeciwu od tego wyroku nakazowego.
- 60 Wynika stąd, że art. 6 dyrektywy 2012/13 nie stoi na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, na podstawie którego termin dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od wyroku nakazowego takiego jak ten, którego dotyczy sprawa w postępowaniu głównym, rozpoczyna bieg od doręczenia go pełnomocnikowi osoby, której ten wyrok nakazowy dotyczy, jeżeli osoba ta dowiedziała się o tym wyroku nakazowym, dysponuje rzeczywiście terminem dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od tego wyroku nakazowego, w stosownym wypadku w następstwie lub w ramach procedury przywrócenia terminu – bez obowiązku wykazania, że podjęła konieczne działania, by zasięgnąć u swego pełnomocnika informacji o istnieniu rzeczonego wyroku nakazowego – oraz jeżeli jego skutki są w trakcie tego terminu zawieszane.
- 61 W drugiej kolejności należy zbadać, czy art. 6 dyrektywy 2012/13 stoi na przeszkodzie temu, by dana osoba mogła zostać skazana za naruszenie zakazu prowadzenia pojazdów w dniu, w którym wyrok nakazowy orzekający taki zakaz posiadał powagę rzeczy osądzonej, jeżeli osoba ta nie wiedziała w tym dniu o istnieniu takiego wyroku nakazowego.
- 62 W tej kwestii należy przypomnieć, po pierwsze, że prawo ustanowione w art. 6 dyrektywy 2012/13 ma na celu zagwarantowanie rzeczywistego wykonywania prawa do obrony osobom oskarżonym lub podejrzanym. Skuteczność (effet utile) tego prawa byłaby zatem poważnie zagrożona, gdyby na podstawie wyroku nakazowego takiego jak ten w sprawie w postępowaniu głównym możliwe było stwierdzenie popełnienia przez tę samą osobę nowego przestępstwa w chwili, gdy nie mając informacji o pierwszym oskarżeniu, osoba ta nie była jeszcze w stanie zakwestionować zasadności tego oskarżenia.
- 63 Wynika stąd, że wspomniany art. 6 stoi na przeszkodzie temu, by z nieprzestrzegania wyroku nakazowego takiego jak ten w sprawie w postępowaniu głównym można było uczynić zarzut karny wobec określonej osoby, w sytuacji gdy osobie tej nie przekazano tego wyroku nakazowego z poszanowaniem wymogów przewidzianych w tym przepisie i gdy nie mogła ona, w danym wypadku, wykorzystując środki prawne przewidziane w prawie danego państwa członkowskiego oraz z poszanowaniem prawa Unii, zakwestionować czynów zarzucanych jej w tym wyroku nakazowym.
- 64 Tymczasem, jak podkreślono w pkt 57 niniejszego wyroku, wymaganie od zainteresowanego, żeby dopilnował podjęcia niezbędnych kroków w kontakcie z pełnomocnikiem, by upewnić się, że ten prawidłowo przekazał mu dotyczący go wyrok nakazowy, byłoby sprzeczne z tym samym art. 6.

- 65 Artykuł 6 dyrektywy 2012/13 należy zatem interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie skazaniu osoby za niezastosowanie się do wyroku nakazowego takiego jak ten w sprawie w postępowaniu głównym w dniu, co do którego nie można wykazać, że właściwe organy krajowe dopilnowały rzeczywistego podania mu do wiadomości treści tego wyroku nakazowego.
- 66 Taka wykładnia art. 6 dyrektywy 2012/13 dotyczy również sytuacji, gdy wyrok nakazowy stał się prawomocny w momencie, w którym przyjmuje się, że osoba nim osądzona go naruszyła, i to nawet wówczas, jeżeli osoba ta nie rozpoczęła – licząc od chwili, gdy dowiedziała się o tym wyroku nakazowym, procedury przywrócenia terminu w celu uchylenia powagi rzeczy osądzonej przysługującej temu wyrokowi nakazowemu.
- 67 Wykładnia taka nie narusza bowiem poszanowania należnego zasadzie powagi rzeczy osądzonej. W tej kwestii należy wskazać, że powaga rzeczy osądzonej przysługująca orzeczeniu wobec danej osoby zakazu prowadzenia pojazdów nie zostaje naruszona tylko z tego powodu, że nieprzestrzeganie przez tę osobę wspomnianego zakazu nie prowadzi koniecznie do wymierzenia nowej sankcji karnej.
- 68 Po drugie, należy podkreślić, że zasada pierwszeństwa prawa Unii, która ustanawia prymat prawa Unii nad prawem państw członkowskich, nakłada na wszystkie organy państw członkowskich obowiązek zapewnienia pełnej skuteczności różnych norm prawa Unii, a prawo państw członkowskich nie może mieć wpływu na skuteczność przyznaną tym różnym normom w obrębie terytorium tych państw [zob. podobnie wyroki: z dnia 24 czerwca 2019 r., Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, pkt 53, 54; a także z dnia 19 listopada 2019 r., A.K. i in. (Niezależność Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, pkt 157, 158].
- 69 W tym względzie należy w szczególności przypomnieć, że zasada wykładni zgodnej prawa wewnętrznego, na podstawie której sąd krajowy jest zobowiązany do dokonywania wykładni prawa krajowego w możliwie największym zakresie zgodnej z wymogami prawa Unii, jest nierozłącznie związana z systemem traktatów, gdyż pozwala sądom krajowym na zapewnienie, w ramach ich właściwości, pełnej skuteczności prawa Unii przy rozpoznawaniu zawisłych przed nimi sporów. Ponadto każdy sąd krajowy orzekający w ramach swoich kompetencji ma, jako organ państwa członkowskiego, obowiązek odstąpić od stosowania wszelkiego przepisu prawa krajowego sprzecznego z bezpośrednio skutecznym przepisem prawa Unii w ramach toczącego się przed tym sądem sporu [wyroki: z dnia 24 czerwca 2019 r., Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, pkt 55, 61; a także z dnia 19 listopada 2019 r., A.K. i in. (Niezależność Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, pkt 159, 161].
- 70 Po trzecie, należy zauważyć, że – jak wskazują zasadniczo motywy 14 i 41 dyrektywy 2012/13, opiera się ona na prawach określonych między innymi w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) i ma na celu promowanie tych praw (zob. podobnie wyrok z dnia 5 czerwca 2018 r., Kolev i in., C-612/15, EU:C:2018:392, pkt 88).
- 71 Dokładniej, jak podkreślono w pkt 49 niniejszego wyroku, celem art. 6 rzeczonej dyrektywy jest zagwarantowanie skutecznego wykonywania prawa do obrony oraz rzetelności postępowania. Tego rodzaju przepis określa zatem wyraźnie jeden z aspektów prawa do skutecznego środka prawnego, które zostało zapisane w art. 47 karty.
- 72 Wynika stąd, że podobnie jak art. 47 karty, który sam w sobie jest wystarczający i nie potrzebuje doprecyzowania w przepisach prawa Unii lub prawa krajowego, aby przyznać jednostkom prawo, na które mogą się one bezpośrednio powoływać, art. 6 dyrektywy 2012/13 należy uznać za przepis bezpośrednio skuteczny [zob. analogicznie wyrok z dnia 19 listopada 2019 r., A.K. i in. (Niezależność Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego), C-585/18, C-624/18 i C-625/18, EU:C:2019:982, pkt 162, 163].
- 73 Do sądu odsyłającego należy zatem, w ramach jego kompetencji, zastosowanie wszelkich środków koniecznych w celu zagwarantowania pełnej skuteczności tego artykułu.

- 74 Jak podkreślono w pkt 62 i 63 niniejszego wyroku, skuteczność (effet utile) art. 6 dyrektywy 2012/13 byłaby poważnie zagrożona, gdyby dana osoba była narażona na skazanie z tego powodu, że naruszyła zakaz orzeczony wyrokiem nakazowym takim jak ten w sprawie w postępowaniu głównym, który nie został jej przekazany z poszanowaniem wymogów przewidzianych w tym przepisie.
- 75 W takich okolicznościach zadaniem sądu odsyłającego jest dokonanie – w ramach jego kompetencji – dokonanie wykładni prawa krajowego, na ile to tylko możliwe, w taki sposób, by zachować skuteczność (effet utile) art. 6 dyrektywy 2012/13, a jeżeli nie jest to możliwe – odstąpić od stosowania każdego przepisu prawa krajowego, który jest z nim sprzeczny.
- 76 Należy dodać, że rząd niemiecki twierdził przed Trybunałem, że można rozważyć przyjęcie wykładni prawa krajowego zgodnej z wymogami art. 6 dyrektywy 2012/13 w odniesieniu do obowiązku staranności ciążącego na oskarżonym, który nie ma miejsca zamieszkania na terytorium krajowym. Sąd odsyłający powinien to jednak sprawdzić.
- 77 Z ogółu powyższych rozważań wynika, że wykładni art. 6 dyrektywy 2012/13 należy dokonywać w ten sposób, że:
- nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, na podstawie którego termin dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od wyroku nakazowego, którym wobec danej osoby orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, rozpoczyna bieg od doręczenia go pełnomocnikowi tej osoby, jeżeli osoba ta dowiedziała się o tym wyroku nakazowym, dysponuje rzeczywiście terminem dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od tego wyroku nakazowego, w stosownym wypadku w następstwie lub w ramach procedury przywrócenia terminu – bez obowiązku wykazania, że podjęła konieczne działania, by zasięgnąć u swego pełnomocnika informacji o istnieniu rzeczonego wyroku nakazowego – oraz jeżeli jego skutki są w trakcie tego terminu zawieszane;
 - stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, na podstawie którego osoba mająca miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim naraża się na sankcję karną, jeżeli nie przestrzega wyroku nakazowego orzekającego wobec niej karę zakazu prowadzenia pojazdów od dnia, w którym ten wyrok nakazowy uzyskał powagę rzeczy osądzonej, nawet gdy osoba ta nie wiedziała o istnieniu takiego wyroku nakazowego w dniu, w którym naruszyła wynikający z niego zakaz prowadzenia pojazdów.
- 78 W świetle powyższych rozważań nie ma potrzeby badania, czy pozostałe postanowienia prawa Unii przywołane przez sąd odsyłający stoją na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu takiemu jak to, którego dotyczy sprawa w postępowaniu głównym.

W przedmiocie kosztów

- 79 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Wykładni art. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym należy dokonywać w ten sposób, że:

- **nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, na podstawie którego termin dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od wyroku nakazowego, którym wobec danej osoby orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, rozpoczyna bieg od doręczenia go**

pełnomocnikowi tej osoby, jeżeli osoba ta dowiedziała się o tym wyroku nakazowym, dysponuje rzeczywiście terminem dwóch tygodni na wniesienie sprzeciwu od tego wyroku nakazowego, w stosownym wypadku w następstwie lub w ramach procedury przywrócenia terminu – bez obowiązku wykazania, że podjęła konieczne działania, by zasięgnąć u swego pełnomocnika informacji o istnieniu rzeczonego wyroku nakazowego – oraz jeżeli jego skutki są w trakcie tego terminu zawieszane;

- stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, na podstawie którego osoba mająca miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim naraża się na sankcję karną, jeżeli nie przestrzega wyroku nakazowego orzekającego wobec niej karę zakazu prowadzenia pojazdów od dnia, w którym ten wyrok nakazowy uzyskał powagę rzeczy osądzonej, nawet gdy osoba ta nie wiedziała o istnieniu takiego wyroku nakazowego w dniu, w którym naruszyła wynikający z niego zakaz prowadzenia pojazdów.

Podpisy